ANUL III. — Nr. 769. EDIȚIA A DOUA MERCURI, 13 MARTIE 1891

NUMĔRUL 10 BANI

ABONAMENTELE
INCEP LA 1 SI 15 ALE FIE-CAREI LUNI
şi se plătesc tot-d'a-una 'nainte

In Bucureştĭ la casa Administrațieĭ.
Din Judeţe şi Străinătate prin mandate poştale.
Un an în țară 30 leĭ; în străinătate 50
Şése lunĭ » 15 » » » 25
Treĭ lunĭ » 8 » 6 » 13

Un număr în Streinătate 15 banĭ

MANUSCRISELE NU SE 'NAPOEAZĂ

Adevĕrul

Să te ferești, Române! de cuĭŭ strein în casă.
V. Alexandri.

NUMĔRUL 10 BANI

ANUNCIURILE
Din BUCURESCI şi JUDEȚE se primesc NUMAI la ADMINISTRAȚIE.
Din STREINĔTATE, direct la administrație şi la toate Oficiile de publicitate.
Anunciurĭ la pagina IV . . . . . . 0.30 b. linia
» » » III. . . . . . 2.— leĭ »
» » » II. . . . . . 3.— leĭ »
Inserțiunile şi Reclamele 3 leĭ rândul.
LA PARIS, ziarul se păsește de vênzare cu numĕrul la kioşcul No. 117, Boulevard St.-Michel.

UN NUMĔR VECHIŬ 30 BANI

ADMINISTRAȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

DIRECTOR POLITIC: ALEX. V. BELDIMANŬ

REDACȚIA
111, — BULEVARDUL ELISABETA, — 111

Bucureştĭ, 12 Martie 1891.

CERȘETORII

Toată lumea liberală şi democratică din țară strigă că suntem astă-zĭ sub cârmuirea boerilor, a ciolanelor sfinte, a oamenilor deprinşĭ cu privilegiile.

Deşi democrațĭ sincerĭ, noĭ vom face o notă discordantă în acest concert de protestărĭ şi vom spune, fără frică de desminţire, că ceĭ ce ne guvernă azĭ nu sunt boerĭ, nicĭ ciocoĭ, nicĭ parvenițĭ, ci *cerşetorĭ* şi cerşetorĭ de cea maĭ umilită specie.

Pentru a dovedi aserţiunea noastră, nu avem nevoie să recurgem la argutiĭ şi tertipurĭ avocăţeştĭ.

Lucrul este aşa de simplu şi de firesc, în cât ajunge să reamintim un şir de fapte recente, pentru ca orĭ cine să se încredinţeze că avem dreptate.

Cum a ajuns Generalul Florescu preşedinte de consiliŭ?

Fără îndoială că, dacă D-sa n'ar fi fost preşedinte al Senatuluĭ în timpul cădereĭ guvernuluĭ Manu, Regeluĭ nu I-ar fi venit în minte să-ĭ încredinţeze tocmaĭ D-sale compunerea unuĭ cabinet.

Dar cum a ajuns Generalul Florescu preşedinte al Senatuluĭ?

Nimenĭ n'a uitat. D Florescu a fost ales preşedinte al Senatuluĭ prin *cerşetorie*. Căcĭ, atuncĭ când era vorba să se facă alegerea preşedinteluĭ şi guvernul concentrat pusese un candidat al sĕŭ, pe D. N. Kreţulescu, D. General Florescu n'ar fi avut nicĭ o minoritate impozantă de voturĭ, dacă n'ar fi cerşit concursul liberalilor-naţionalĭ din Senat, cu ajutorul cărora a putut să ajungă pe fotoliul presidenţial.

Dar nu numaĭ atât.

Pentru a obţine voturile liberalilor, D. General Florescu a făcut o declaraţiune, prin care contesta dreptul la existenţă formaţiuneĭ concentrato-junimiste şi se afişa ca reprezentant al ideiĭ de a se mărgini apucăturile despotice şi distrugĕtoare ale Regeluĭ.

Amiciĭ Generaluluĭ Florescu aŭ rĕsturnat cabinetul Manu prin *cerşetorie*, căcĭ, dacă liberaliĭ-naţionalĭ nu dedeaŭ voturile ce li s'aŭ cerut cu umilinţă pentru amânarea legeĭ instrucţiuneĭ, Gheorghe Manu şi azĭ ar fi fost prim-ministru.

In urmă, când D. Florescu — după multă cerşetorie — a ajuns Preşedinte de consiliŭ, cum s'a prezintat D-sa Cameręĭ?

Toată lumea ştie că oameniĭ din guvernul actual, oamenĭ carĭ de un an încoace strigaŭ în gura mare, Adunarea deputaţilor aleasă de D-niĭ Carp şi Teodor Rosetti nu merită să trăiască; oamenĭ carĭ aŭ căzut în 1889 de la putere tocmaĭ din pricină că voiaŭ să disolve această Camerĕ, s'aŭ înfăţişat înaintea eĭ cu cea maĭ josnică umilinţă şi I-aŭ *cerşit* bugetele şi tariful autonom.

Ba Generalul Florescu a mers maĭ departe.

Respunzênd oratorilor adversarĭ, carĭ îl somaserĕ să se pronunţe imediat asupra disolvăreĭ, care făcea parte integrantă din programul nouluĭ guvern, Generalul Florescu a zis:

Daţi-ne bugetele şi cele-l'alte legĭ urgente şi apoĭ vom vedea dacă maĭ este nevoie de disolvare şi dacă nu e maĭ bine să ne înţelegem şi să lucrăm împreună.

Dar cerşetoria aceasta n'a folosit nimic şi Camera a trebuit să fie disolvată.

Azĭ, când perioada electorală este deschisă, guvernul bătrînilor conservatorĭ a ieşit iar la respântiĭ după cerşit.

Incepênd de la un capăt al ţăreĭ până la celălalt, ministerul actual cerşeşte în dreapta şi în stânga sprijin pentru a'şĭ alege o majoritate, cu care să poată guverna.

De la Dorohoiŭ până la Severin nu vezĭ de cât un lanţ nesfîrşit de cerşetorĭ guvernamentalĭ, carĭ—în mijlocul bâlciuluĭ electoral—întind mâna în dreapta şi în stînga implorând ajutor.

Icĭ de la liberalĭ — duşmaniĭ fireştĭ aĭ conservatorilor — dincolo de la junimiştĭ şi concentraţĭ — cărora formaţiunea actuală le jurase moartea — guvernul cerşeşte, cerşeşte, cerşeşte mereŭ.

Şi cerşitul nu se va sfîrşi odată cu alegerile.

Alegerile vor avea de rezultat înfrîngerea acestor bătrînĭ carĭ şi-aŭ călcat cuvîntul şi s'aŭ vîndut cu trupt şi suflet Regeluĭ Scamator, şi atuncĭ când noua Camerĕ se va deschide, guvernul va porni din noŭ după pomană, cerşind aci un vot, acolo o conştiinţă, un moment de viaţă umilit şi zdrenţuit.

Dar bătrîniĭ cerşetorĭ uită un lucru: Azĭ toată lumea e convinsă că a da un gologan cerşetoruluĭ nu este o bine-facere, ci un păcat.

Oameniĭ de bine vĕd că, pentru a pune capăt cerşetorieĭ politice ca şi celeĭ economice, trebue o mĕsură drastică şi radicală.

Trebue suprimată cerşetoria stârpindu-i-se cauza: — La cea economică **nedreapta organizare socială.** — La cea politică **Monarhia, creatoarea cerşetorilor cu portofoliŭ.**

L.

GREVELE

ANGER, 11 Martie.—Greva lucrătorilor de ardesie din Trelasc s'a sfârşit aproape; trupele s'aŭ întors la Anger.

SERAING, 11 Martie.—Situaţia s'a îmbunătăţit, greviştiĭ reiaŭ lucrul în minele de oţel şi cărbunĭ din Cockerill şi în minele de cărbunĭ Mariĭ Haye.

Greva în minele Angleur s'a terminat; minele din rîpa stângă a Meuseĭ sunt în deplină activitate.

TELEGRAME

LONDRA, 11 Martie. — D. Parnell a trimis deputatuluĭ colonel Nolan demisiunea sa cu rugăciunea de a o înfăţişa îndată ce D. Hiolij va fi dat pe a sa.

LISABONA, 11 Martie. — Se vorbeşte de o schimbare apropiată de cabinet. D. Martens Ferrao e desemnat ca trebuind să ia direcţiunea nouluĭ minister.

PETERSBURG, 11 Martie.—Noul proiect de tarif vamal va fi înfăţişat în curênd consiliuluĭ imperiuluĭ; se crede că acest proiect va fi adoptat de consiliŭ şi sancţionat de Ţar înainte de începutul Veriĭ.

— Ţarul a conferit D-luĭ Carnot ordinul Sf. Andreĭ.

??

Astă-zĭ D. Lascar Catargiu, prim-ministru al M. S. Domnitoruluĭ, Carol I la 1866, face parte din cabinet.

Il întrebăm dar:

Ce se face cu ceĭ 12,000 galbenĭ dăruiţĭ de Carol I prin scrisoarea Sa din 2 (14) Iunie 1866 adresată Ministruluĭ de culte C. A. Rosetti şi publicată în „Monitorul" cu Nr. 118?

Care este aşezĕmêntul de bine-facere fondat cu această sumă?

Dacă baniĭ s'aŭ capitalizat, cât reprezintă astă-zĭ suma dăruită?

CONCURSURI AGRICOLE

Sub auspiciile ministeruluĭ agricultureĭ, industrieĭ, comerciuluĭ şi domenielor, se va ţine, în toamna anuluĭ curent, un concurs de treerătorĭ de grâne şi altul de maşinĭ de semĕnat în rêndurĭ şi prin împrăştiare pe ferma şcoaleĭ centrale de agricultură de la Herĕstrăŭ.

Concursul de treerătorĭ va avea loc în zilele de la 10—15 August; iar cel de maşinĭ de semĕnat de la 10—15 Septembre 1891.

Atât constructoriĭ de maşinĭ din ţară cât şi reprezentanţiĭ fabricilor din străinătate, carĭ ar dori să ia parte la aceste concursurĭ, vor trebui a se adresa prin înscriere, la divizia agricultureĭ, comerciuluĭ şi industrieĭ, până la 1 August 1891.

Premiele ce ministerul dă ca recompensă sunt următoarele:

Pentru treerătorĭ:
Un premiŭ I medalie de aur.
» » II » » argint.
» » III » » bronz.
Pentru maşinĭ de semĕnat în rêndurĭ:
Un premiŭ I medalie de aur.
» » II » » argint.
» » III » » bronz.

De asemenea treĭ premiurĭ pentru maşinile de semĕnat prin împrăştiare.

„ADEVĔRUL" LA IAŞĬ

10 Martie 1891.

Nu ştiŭ ce impresie penibilă mĭ-a făcut oraşul Iaşĭ, când l'am revĕzut acum.

Mi se părea un om în agonie, înprejurul căruia sunt adunaţĭ prieteniĭ, rudele şi cunoscuţiĭ, pe feţele cărora jalea e întipărită.

Pare că locuitoriĭ Iaşilor, afară de câţi-va ciocoĭ şi bancherĭ îmbuibaţĭ, nu maĭ cutează să ridice privirile în sus; ci toţĭ umblă cu capetele plecate şi cu conştiinţa mizerieĭ în suflet.

Stradele murdare, casele dărîmate, oameniĭ ofiliţĭ şi zdrenţuiţĭ, cu mişcărĭ anemice şi par'că silite îţĭ provoacă plînsul. Seara, stradele pustiĭ şi luminate de razele melancolice ale luneĭ îţĭ amintesc. ţie copil al Iaşilor din alte vremurĭ, măreţia căzută.

La fie-care pas eştĭ întîmpinat de glasul plîngĕtor al vre-unuĭ calic, care'ţĭ cere de pomană, iar în mijlocul dărămăturilor de la Treĭ-Ierarhĭ, bĕtrînul Gheorghe Asachi pare că plînge de pe sĕrăcăciosu'ĭ soclu decăderea iubiteĭ capitale a Moldoveĭ.

Pretutindenĭ descurajare, jale şi mizerie!

*

Vinerĭ seara am asistat la Universitate la o întrunire a studenţilor, convocaţĭ pentru a'şĭ alege delegaţiĭ ce vor lua parte la serbările Universităţeĭ din Lausanne.

Acolo, în mijlocul tinerimeĭ iaşene, fala şi viitorul Moldoveĭ, par'că am reînviat.

De şi n'am ascultat desbaterĭ ştiinţifice saŭ alt-fel interesante, am vĕzut însă deosebirea ce este între tineriĭ de aicĭ şi ceĭ din capitala Românieĭ. Aci un vecînic comerţ de ideĭ, o agitaţie intelectuală neîntreruptă, un avînt cald şi un entusiasm tînĕr pentru tot ce'ĭ nobil şi frumos; pe când dincolo...

Dar să se observe un lucru: cu toată sĕrăcia Iaşilor, aci sunt mulţĭ librarĭ şi nicĭ unul nu moare de foame; în schimb sunt prea puţine cafenele şi acelea foarte slab frequentate.

Aceasta dă nota caracteristică a ocupaţiuneĭ tinerilor de aicĭ.

Alegerea de la Universitate a avut de rezultat un balotagiŭ, care se va resolva Lunĭ seara.

*

In privinţa politiceĭ, Iaşiĭ este unul — dacă nu singurul centru — cu o masă electorală conscientă, luminată şi geloasă de drepturile sale. De aceia nu se pot întemeia colectivităţĭ aci şi politicianiĭ fără ideĭ sunt priviţĭ cu dispreţul ce se dă uneĭ belele de care nu poţĭ scăpa încă.

Guvernul e foarte slab; liberaliĭ singurĭ nu pot lupta. De aceea se vorbeşte cu insistenţă de o alianţă a acestor doĕ elemente vechĭ în alegerĭ.

Elementele democratice, deşi neîndestulător de tarĭ fie-care în parte, vor lupta însă cu vitejie în jurul urneĭ electorale şi, cu saŭ fără înţelegere prealabilă, puterile lor se vor afla alăturĭ.

Prefectul a sosit azĭ de la Bucureştĭ şi lozinca pe care a adus'o de la centru pare a fi aceea de a combate la extrem candidaturile D lor Panu şi Beldiman.

Negreşit că acest ordin nu va putea fi esecutat numaĭ cu forţele slabe de care dispun ceĭ cu *deferenţa din neputerinţă*, dacă nu vor face apel la sprijinul nu tocmaĭ eficace al liberalilor. Decĭ, să maĭ aşteptăm până se vor limpezi lucrurile, dacă se vor limpezi vr'o dată în taberile vulpilor bătrîne.

*

Parchetul a făcut maĭ ierĭ o descindere la un anume Stelian, din strada Sĕulescu, care ţinea un tripoŭ în care lumea era jefuită.

Judecătorul de instrucţie Alexandrescu şi procurorul general aŭ confiscat baniĭ şi cărţile şi aŭ dat în judecată pe Stelian.

*

Am asistat azĭ dimineaţă la liturghia de la Mitropolie pentru a asculta corul şi am rĕmas încântat.

Felicitările mele cele maĭ călduroase D-luĭ Muzicescu şi basuluĭ D. Christea Georgescu care are o voce cum rar mi s'a întâmplat.

Aflu cu mulţumire că D-sa, care este mult apreciat şi iubit de iaşenĭ, e decis să plece în străinătate pentru a'şĭ cultiva bogata voce.

Cred că guvernul nu va lipsi de a da sprijinul sĕŭ acestuĭ tînĕr de talent, menit a deveni o podoabă pentru noĭ.

Mĕ duc să asist la repetiţiile coruluĭ în repertoriul laic. Decĭ, la revedere.

Veteranu.

Farmacistul Roşu

L'Indépendance Roumaine, în numĕrul apărut Sâmbătă seara, zice că Consiliul sanitar superior a dat *gain de cause* D-luĭ Roşu, adică că îl tolerează a'şĭ bate joc de lege şi a'şĭ muta farmacia în casa sa vis-a-vis de farmacia Foişorul de foc.

Mult ne miră această dreptate făcută de socru gineruluĭ sĕŭ, când singur D. Roşu a recunoscut vina sa.

Reproducem din noŭ ordinul Ministeruluĭ de Interne, Direcţia serviciuluĭ Sanitar, şi rugăm pe D. L. Catargiu ca să bine-voiască a nu permite o asemenea neguţătorie.

România
Ministerul de Interne
Direcţia generală
a
SERVICIULUI SANITAR
1890. Noemb. 17
Nr. 17804

Domnule Farmacist!

Petiţiunea D-voastrĕ înregistrată la Nr. 22,786 din a. c, **prin care cereţĭ să vĭ se permită funcţionarea farmacieĭ în Hotel de Londra până la Sf. George 1891, când o veţĭ muta negreşit în alt local,** *supunêndu-se D-luĭ Ministru, D-sa a pus asupra eĭ următoarea rezoluţiune:*

Se va tolera în condiţiunile aci arătate şi cu eventuala despăgubire a farmacistuluĭ reclamant in contra D-luĭ Roşu.

Subsemnatul am onoare a Vĕ face cunoscut aceasta spre rĕspuns la susmenţionata petiţiune.

Primiţĭ, etc.

Director general: **G. Alexian.**
p. capul serv. **Popescu.**

D-sale
D-luĭ farmacist D. I. Roşu, proprietar al farmacieĭ dela Otel Londra.

Dumnezeŭ Sfântu să maĭ pricepă. D. Roşu singur se roagă a fi îngăduit până la Sf. Gheorghe, recunoscênd singur că în mod ilegal sta la Hotel de Londra şi Consiliul sanitar zice că pe drept.

Dacă astfel înţelege D. L. Catargiu să administreze Ţara, halal să'ĭ fie.

Vinovaţiĭ îşĭ mărturisesc faptele şi Administraţia, în loc să'ĭ mustre, le acopere faptele lor.

Consuliĭ noştri în strĕinătate

Se ştie că de curênd s'a făcut o mişcare diplomatică, permutându-se saŭ 'naintându-se unele persoane din corpul ambasadorilor şi secretarilor noştri de la legaţiile din străinătate.

Un abonat al nostru ne întreabă cu această ocasiune, dacă se cunoaşte în ce mod se face alegerea şi numirea reprezentanţilor noştri maĭ micĭ, dar tot atât de importanţĭ, din străinătate, a consulilor şi vice-consulilor. D-sa, în calitate de comerciant avênd legăturĭ cu Occidentul, ne citează două cazurĭ, singurele pe care le cunoaşte, dar care ambele sunt în detrimentul ţăreĭ.

La Marsilia România are ca consul pe D. Fraissinet, proprietarul companieĭ de navigaţie Fraissinet. D-sa a fost numit ca consul, în urma uneĭ daraverĭ comerciale ce a avut cu guvernul român colectivist, căruia i-a vêndut pentru flotila noastră nişte bastimente vechĭ ale Companieĭ. Aceasta însă nu e atât de important, pe cât întrebarea ce'şĭ pune corespondentul nostru că, cum va putea oare reprezenta D. Fraissinet interesele Românieĭ şi supuşilor românĭ, în atâtea daravere care vrênd-nevrênd, se ciocnesc cu interesele Companieĭ sale de navigaţie, interese în legătură strînsă cu România. După cât ştie abonatul nostru, la numirea ca consul român a d-luĭ Fraissinet, s'ar fi opus la timp şi fostul nostru ambasador la Roma, care, avênd locuinţa sa în Marsilia, e cel maĭ în situaţie a cunoaşte relele acesteĭ alegerĭ,

La Venezia lucrul e şi maĭ boacăn. S'a numit ca consul român D. Candiani, o persoană care nu numaĭ nu cunoaşte nicĭ o vorbă românească, dar nicĭ nu e apt pentru asemenea însărcinărĭ. Titlul numireĭ D-sale a fost numaĭ că a servit de agent artistic pentru culegerea obiectelor de artă, cu care s'a mobilat palatul Regeluĭ de la Sinaia. Numire după recomandare regească! Lectorul nostru ne spune că un coleg al sĕŭ de comerţ, ducêndu-se cu vre-o 200 boĭ pentru desfacere la Venezia, a întêmpinat cele maĭ marĭ dificultăţĭ pentru regularea hârtiilor sale, căcĭ consulul nostru nu găsea pe cine-va care să i le traducă.

Oare aşa se recrută toţĭ reprezintanţiĭ românĭ? ne întreabă abonatul nostru.

Argus.

SCOLILE DIN MACEDONIA

Supunem nouluĭ ministru de culte următorul protest trimis de către corpul didactic din Macedonia. Acest act, iscălit de fruntaşiĭ luptătorilor naţionalĭ de acolo, credem că va resturna părerile greşite chiar şi a celor maĭ îndărătniciĭ susţiitorĭ a luĭ Mărgărit şi va provoca în fine o serioasă atenţiune asupra stăriĭ grave a şcoalelor din Macedonia, spre curmarea acestuĭ scandal public.

Acest protest fiind lung, ne măr-

ginim a extrage dintr'însul câte-va părţĭ în care se resumă nenumĕrate fapte revoltătoare, de natură a ne pune bine în relief figura unuĭ nemernic :

Domnule Ministru,

Când subscrişiĭ luăm hotărîrea ca să vĕ aducem la cunoştinţă starea deplorabilă în care a aduş D-nu A. Mărgărit şcoalele româneştĭ din Macedonia, ne facem datoria faţă de naţiune şi tot-odată faţă de conştiinţa noastră. Abia aŭ trecut câţĭ-va anĭ de la înfiinţarea şcolilor noastre, cată s'o spunem cu mare părere de rĕŭ, o împrejurare fatală a venit să le distrugă chiar în formarea lor. Această împrejurare fatală, o declarăm cu fermă convingere, a fost numirea D-luĭ Mărgărit ca inspector al şcoalelor.

Singuriĭ şi nedespărţiţĭ D-sale consilierĭ sunt : interesul material, arbitrajul, capriciul, care sacrifică interesul naţional în interesul sĕŭ propriŭ, care, în loc de sentimentul patriotic, e condus de un egoism neînfrînat, care fără mustrare de cuget şi chiar lipsit şi de scînteile sentimentuluĭ umanitar, tratează pe subalterniĭ sĕĭ maĭ rĕŭ de cât pe servitorĭ, carĭ dă puţin preţ moralităţiĭ în şcoală, care compromite chestia română atât înaintea streinilor cât şi a Românilor de aicĭ.

D. Mărgărit este ca şi exclus din societate din cauza conduiteĭ sale scandaloase. Dar fiind-că şi şcoala românească se consideră ca proprietatea D-sale şi cestiunea românească ca şi cestiunea mărgăriteană, Româniĭ urgisesc şcoala lor naţională... Iată o preţioasă recomandaţiune a inspectoruluĭ nostru către directorul uneĭ şcoale: *„trimit pe D. X. şi „pe D-şoara Y. ca institutorĭ, dar să „nu superĭ pe cel d'întâĭ, fiind-că e „furios“* (locuitoriĭ aceleĭ comune îl goniseră fiind nebun); *„pe a doua să o ţiĭ „de scurt să nu facă prostiĭ, că este „neastîmpĕrată.“* Va să zică D. inspector cunoaşte bine că unul e nebun şi a doua e imorală, şi totuşĭ îĭ numeşte institutorĭ.

Când el impune profesorilor elevĭ asasinĭ, când unele profesoare le recrutează dintre cele maĭ imorale, când el însuşĭ comite lucrurĭ pe carĭ respectul către onor. persoană căreia ne adresăm şi buna-cuviinţă nu ne permit a le exprima, atuncĭ maĭ poate vr'un părinte cinstit să 'şĭ trimită copiĭ sĕĭ la acea şcoală ?...

Iacă dar în ce stare deplorabilă aŭ ajuns şcolile româneştĭ în Macedonia ; iacă ce fel de om e pus în fruntea acestor cestiunĭ aşa de sacre şi vitale.

Toată inspecţiunea D-sale se mărgineşte la Bitolia şi Ianina. Comunele maĭ toate nu le-a vizitat de vr'o zece anĭ aproape. Atuncĭ de ce acest inspector ? Oare acest titlu este real saŭ fictiv ?

Ar fi multe de zis, broşurĭ întregĭ, dar de o cam dată ne oprim aci.

Bitolia (Macedonia) Noembre 1890.

Cu cel maĭ profund respect :

Elena Tonu, institutoare la Bitolia, Fanea G. Tapacosta, institutoare la Mulovişte, Zaharia Buşa, directoarea şcoaleĭ de fete din Cruşova, Zaha Iotu, institutoare la Cruşova, Dem. Cosmuleĭ, directorul liceuluĭ din Bitolia, N. Maimuca şi St. Cudela, profesorĭ la liceul din Bitolia. Filip Apostolescu, director al şcoaleĭ primare din Bitolia, Pandele Fundu, institutor din Bitolia, Guşu Papacosta, director al şcoaleĭ din Mulovişte, Demetre Peliţa, director al şcoaleĭ din Gopeşĭ, Gheorghe Caracoţa, institutor în Gopeşĭ, Cionescu Sterie, fundatorul şcoaleĭ din Cruşova. Vanghelie Petrescu, profesor în Cruşova, Taşcu Iliescu, idem, D. Papasterescu, idem, Vanciu A. Unca, idem, D. Zugrafu, profesor în Perlepe etc.

Liga pentru Unitatea de cultură a Românilor

Lista de subscripţie a ziaruluĭ *Adevĕrul* :

Suma din urmă leĭ . .	1267.50
Studenţiĭ universitarĭ din Anvers, (Belgia)	242.50
(Va urma) *Total leĭ*	*1510.00*

CRONICA TEATRALA

—**Năzdrăvăniile Divorţuluĭ**, comedie în 3 acte, localizată de D. *I. Malla.*

Pentru întâia oară, Sâmbătă 9 Martie, s'a reprezentat comedia cu caraghiosul titlu : „Năzdrăvăniile Divorţuluĭ,“ având ca localizator (?) pe D-l Malla,—un fel de ediţie necorectată a D-luĭ Gusti.

S'a vorbit adese-orĭ despre neexplicabila izbândă ce obţin *localizările* pe scena Teatruluĭ nostru Naţional. Nu e locul să amintesc numeroasele chestiunĭ ce s'aŭ ivit în critică, cu prilejul acestor localizărĭ, pe carĭ publicul le-a gustat maĭ tot d'auna, cu un deliciu caracteristic publiculuĭ nostru, şi care ar fi pus pe gândurĭ chiar pe veselul şi amabilul Sarcey. Eŭ unul am judecat localizările ca nişte simple *afacerĭ* de teatru, de care aŭ izbutit să beneficieze aceĭ isteţĭ speculatorĭ carĭ ştiŭ să exploateze naivitatea şi ignoranţa mulţimeĭ.

Cu toatea acestea, Sâmbătă m'am grăbit să asist la „Năzdrăvăniile“ D-luĭ Malla, sperând că, cel puţin, voiŭ întâlni profilul vr'unuĭ tip din societate, câte-va observaţiunĭ fine asupra moravurilor noastre, în sfîrşit *ceva*, care să ne amintească, pe de departe chiar, pe autorul „Nopţeĭ furtunoase.“

Decepţie complectă ! De la început până la sfîrşit piesa scandalizează printr'o ţesătură complicată de scene, care de care maĭ triviale, maĭ comune, maĭ insipide. Banala şi atât de mult întrebuinţata temă a *soacrelor*, care întocmeşte fondul pieseĭ, nu avea cel puţin scuza de a se înfăţişa subt o formă de spirit originală.

Personagele pieselor, la fie-ce moment, aruncă rachete de vorbe cu sensurĭ pornografice, pe care localizatorul,—se vedea foarte bine,—le căutase cu lumînarea aprinsă, cum zice românul.

Maĭ mult : în această piesă, Domniĭ Hasnaş, Catopol şi Hagiescu aŭ ocazia să imiteze pe *August cel prost*, prin mimicĭ esecutate cu picioarele, ce de sigur, ar fi avut o mĕsură de toleranţă chiar la circ.

Cât despre Doamna Sarandy,— mama soacra,—atinge paroxismul trivialismuluĭ din piesă. D-sa, la respectabila vîrstă de peste 50 de anĭ, găseşte cu cale să iese în costum de baletistă, pentru a ne arăta picioarele până la şoldurĭ, ceea ce o încânta, dupe cum era lezne să observĭ, căcĭ artista de astă dată îşĭ parodia *genul* sĕŭ, în care de atâtea orĭ s'a ilustrat aşa de frumos. Iar ca culme era nenorocitul *Bene-Merenti*, pe care Doamna Sarandy îl atârnase de pĭept tocmaĭ în „Năzdrăvăniile“ D-luĭ Malla !

S'a rîs mult. Fireşte : sunt lucrurĭ foarte ordinare, ce le întâlneştĭ pe strade şi de carĭ rîzĭ. Dar aşa, cum s'a rîs Sâmbătă seară la Teatru, ar fi provocat într'un bĭet autor, maĭ sensibil, o profundă tristeţe.

La D-l Malla însă nu s'a produs un asemenea efect, căcĭ radiosul localizator, aclamat de câţĭ-va copiĭ din galerie, s'a ivit pe şcenă, ca transfigurat de splendoarea triumfuluĭ.

O ! sfântă nevinovăţie !

Traian Demetrescu.

Bucureştĭ, 11 Martie.

Administraţia ziaruluĭ „Adevĕrul“ *pentru a putea reduce cu 25 la sută preţul publicaţiunilor, a renunţat cu desăvârşire la serviciul* Agenţia Havas *precum şi celor-l'alţĭ agenţĭ de publicitate şi anunţă pe numeroşiĭ sĕĭ cititorĭ şi'n special pe D-niĭ comercianţĭ şi industriaşĭ, că în viitor anunţurile, inserţiile şi reclamele se primesc numaĭ la Administraţie, Bulevardul Elisabeta Nr. 111.*

INFORMAŢIUNI

Constituţionalul, vorbind de articolul directoruluĭ nostru politic şi intitulat *programul nostru*, descoperă că articolul în cestiune nu este nicĭ maĭ mult nicĭ maĭ puţin de cât o apologie a Monarhieĭ.

Se vede că frigurile electorale aŭ întunecat vederea şi mintea celor de la *Constituţionalul*.

—✠—

Injecţiile cu limfa doctoruluĭ Koch a încetat şi la spitalul de copiĭ din capitală unde se maĭ făceaŭ.

Medicul primar al spitaluluĭ D. doctor Rîmniceanu a motivat această încetare pe cuvîntul că limfa nu produce nicĭ un efect ci din contră agravează şi generalizează boala, chiar atuncĭ când este numaĭ parţială.

—✠—

Dupe atâtea confiscărĭ de pâinĭ, care se face maĭ în fie-care zi, brutariĭ tot nu voesc a se lăsa de obiceiul să înşele lumea făcĕnd pâinea maĭ mică de un kilogram.

Aşa un comisar comunal a arestat pe căruţaşul de brutărie Iancu Ţicu, din Calea Rahoveĭ Nr. 13, că din greutatea pâineĭ luĭ lipsea aproape un sfert de kilo. O pedeapsă maĭ aspră pentru aceştĭ oamenĭ carĭ speculă şi înşală lumea n'ar strica şi onor. Primărie ar trebui să dea un exemplu maĭ sever, de cât a se mulţumi numaĭ cu confiscarea pâineĭ.

—✠—

Consiliul judeţian de Teleorman este convocat în sesiune extra-ordinară pentru 6 Aprilie, avĕnd să rezolveze cestiunea construireĭ maĭ multor podurĭ pe rîul Vedea cum şi desfiinţarea altor vechĭ. De asemenĭ consiliul va avea maĭ multe traseurĭ de şosele cum şi construirea uneĭ şcoale de meseriĭ.

—✠—

Guvernamentaliĭ şi-aŭ oprit Sala Vechiuluĭ Ateneŭ pentru întrunirile lor până la 7 Aprile.

Indépendance, anunţând aceasta, zice că liberaliĭ aŭ închiriat Sala Orfeŭ.

—✠—

D. Tache Anastasiu, fostul prefect de Tecuciŭ, a fost ales membru în Consiliul de administraţie al Credituluĭ funciar rural, în locul D-luĭ Theodor Roseti, demisionat.

—✠—

Ierĭ trebuia să se judece recursul coloneluluĭ Polizu contra hotărîreĭ consiliuluĭ de rĕzboiŭ din Dobrogea.

Consiliul a fost presidat de D. colonel Chiriţescu, asistat de D-niĭ loc.-coloneliĭ Geanolu, Grămăticescu şi de majorĭ Hiotu şi Theodorescu.

Din partea recurentuluĭ s'aŭ prezentat D-niĭ avocaţĭ P. Grădişteanu şi C. Borescu.

D. Grădişteanu a cerut amânarea procesuluĭ pentru motivul că *minuta* sentinţeĭ de condamnare lipseşte din dosar. D-sa susţinea că cauza acesteĭ lipse este că consiliul a pronunţat maĭ întâĭ numaĭ pedeapsa de închisoare la un an de zile, aceasta în faţa asistenţeĭ publiculuĭ civil şi militar. Maĭ târziŭ a intervenit o mână care a scris deasupra minuteĭ cuvîntul *şi destituire*, fără ca membriĭ consiliuluĭ să fi ştiut aceasta.

D. P. Grădişteanu a zis că va uza de toate mijloacele legale spre a proba că un falş s'a comis.

D. loc.-colonel Gherghe, comisar regal, a declarat că nu se opune la cererea de amânare.

Consiliul, după o deliberare de treĭ sferturĭ de oră, a dispus în majoritate de treĭ contra douĭ a se amâna procesul, invitând a se cere prezentarea minuteĭ.

—✠—

D. Alecu A. Balş rĕmâne tot în funcţia sa de şef al divizieĭ politice din Ministerul de Externe.

—✠—

Apele venite marĭ din topirea zăpezilor aŭ rupt şoseaua judeţeană Buzĕŭ-Frontiera, pe o întindere de 400 de metri.

Isvoarele din apropierea şoseleĭ ameninţă s'o rupă şi în alte puncte.

S'a luat mĕsurĭ de apărare de către corpul tehnic al judeţuluĭ.

—✠—

Fără voia noastră am tăgăduit zilele trecute orĭ ce merit D-luĭ Mihăilescu numit acum inspector veterinar.

Informându-ne maĭ bine aflăm că D-sa este unul din tineriĭ noştri veterinarĭ carĭ aŭ făcut studiĭ strĕlucite în Franţa, ceia ce a şi determinat pe Consiliul Sanitar a'l recomanda pentru acest post.

—✠—

Astă seară va avea loc în Sala Băilor Eforieĭ un prea frumos bal costumat dat în folosul spitaluluĭ *Caritas* şi şcoalelor israelite.

—✠—

Cu ocaziunea zileĭ onomastice a D-neĭ Smaranda Predescu, directoarea externatuluĭ secundar de fete Nr. 1, elevele aceleĭ şcolĭ voind a'şĭ arăta simţimântul de dragoste către profesoarea lor aŭ organizat un cor şi i-aŭ oferit maĭ multe buchete de florĭ.

Una din eleve a ţinut o mică cuvântare prin care felicita pe D-na Predescu urându-ĭ deplină fericire.

La cuvintele eleveĭ D-na Predescu a rĕspuns plină de bucurie, că se simte în adevĕr fericită de această manifestare a elevelor, făgăduindu-le că se va ocupa şi de aci înainte tot cu atâta dragoste de învĕţătura şi educaţia elevelor sale.

—✠—

Administraţia ziaruluĭ *Adevĕrul* roagă pe abonaţiĭ sĕĭ din judeţe carĭ aŭ primit inştiinţare de expirare a abonamentuluĭ Domnieĭ lor, se bine-voiască a se grăbi cu preînoirea.

Asemenea, Administraţia maĭ face cunoscut că *nu are pe nimenĭ însărcinat cu încasarea abonamentelor*, în provincie carĭ rugăm să fie trimise prin mandate poştale pe adresa : *Administraţia Ziaruluĭ „Adevĕrul“, Bulev. Elisabeta Nr. 111.*

Abonamentele din Capitala se plătesc contra chitanţeĭ Administraţieĭ în mâna încasatorilor noştri.

—✠—

Poşta Redacţieĭ. Vestim pe anonimiĭ din T.-Severin că nu putem publica scrisoarea ce ne a trimis contra D-luĭ Ilariŭ Isvoranu, fără a cunoaşte perfect pe autorul eĭ.

Şi pentru ştiinţa tuturor, repetăm din noŭ, că scrisorile anonime merg de drept la coş.

CUŢIA CU SCRISORI

Domnule Redactor,

In numĕrul trecut, ziarul *Egalitatea*, redactat de fraţiĭ Schvartzfeld, îşĭ permite prin coloanele sale, a întitula pe uniĭ membriĭ din asociaţiunea izraeliţilor pămîntenĭ, şi în special pe aceĭ de la secţiunea Dunărea (Brăila), de proştĭ, *desmeticĭ, derbedeĭ*, şi aceasta pentru că ar fi lucrat în mod uşuratic în afacerea Albeanu.

Noĭ ţinem să stabilim un lucru, că scopul societăţeĭ noastre este pur democratic, statutele noastre prevĕd în scurt, că orĭ-cine poate face parte ca membru în societate, dacă a satisfăcut *legea recrutăreĭ*, fie el birjar, croitor, cizmar, dacă pe lângă aceasta maĭ reprezintă persoană morală, ca necondamnat la vre-o pedeapsă infamantă.

Prin acest singur fapt noĭ nu ţinem într'un nimic la starea de educaţiune şi gradul de instrucţiune al candidatuluĭ. Pentru noĭ este destul ca să merite titlul de israelit pămîntean, ca ceva deosebit de acel care a dezertat de sub drapel, saŭ s'a scutit de serviciul militar prin vre-un paşaport strein.

O asemenea persoană făcĕndu-şĭ datoria către ţară, a dovedit deja că ţine a se devota ţăreĭ care l'a adoptat ca fiŭ, a lucra pentru binele eĭ, în caz când ţara ar face apel la el.

Şi odată făcută datoria, noĭ ţinem prin asociaţiune, a cultiva mereŭ devotamentul către tron, iubirea către guvern şi asimilarea noastră în moravurĭ cu poporul român, căruĭ în tot-d'auna îĭ vom fi recunoscĕtorĭ şi 'l vom iubi, pentru ca să ne merităm numele de israelițĭ pămîntenĭ.

Ţinem a maĭ spune orĭ-căruĭ ziar israelit aĭ căruĭ redactorĭ par a fi cu totul streinĭ de israeliţiĭ pămîntenĭ, fără durere pentru fraţiĭ lor de sânge, care caută mereŭ a înăspri relaţiile zilnice între evreĭ şi creştinĭ prin publicaţiile lor înjurioase, când la adresa guvernuluĭ, când la a uneĭ persoane politice din ţară, că noĭ pe lângă că nu vom fi niciĭ odată solidarĭ calomniatorĭ plătiţĭ din pungile streine, spre a face mendrele lor în dauna celor pămîntenĭ, că vom sta să protestăm orĭ când va cere trebuinţa, ca să dovedim ţăreĭ *că nu noĭ merităm ură şi prigonire ci aceĭ ce tind a servi pe streinĭ în dauna ţăreĭ.*

Vĕ rog, Domnule Director, în numele membrilor ce compun secţiunea Dunăreĭ, dintre carĭ ceĭ maĭ mulţĭ sunt cititoriĭ ziaruluĭ D-voastră, să bine-voiţĭ a publica aceste rîndurĭ, pentru care vĕ mulţumesc anticipândo.

Preşedinte **Dr. A. Grün**

Membru în Societatea Preseĭ, Medic de Reg. Cl. II în rezervă, Redactorul «Medicineĭ populare ilustrată.»

Brăila, 8 Martie 1891.

RENÉ MAIZEROY

ACTRIŢA

Ceremonia se sfârşise şi acum procesiunea asistenţilor defila pe dinaintea luĭ Roquevert, după ce ciocliĭ scoaseră din biserica cosciugul în care era culcată Lucile Valois. Roquevert, nebun de durere, era sprijinit de douĭ prietenĭ, de douĭ camarazĭ din teatrul unde juca ; însă durerea luĭ avea ceva artificial şi studiat. Aĭ fi zis că 'şĭ crea unul din cele maĭ bune rolurĭ ale luĭ. Gâfâia. Pieptul scrobit al cămăşeĭ se umfla des şi repede şi din când în când muşca batista ca şi cum ar fi voit să înece un suspin. Privirea luĭ atonă părea pierdută în contemplarea unor lucrurĭ nevĕzute şi lăsa fără să zică nicĭ o vorbă degetele mâinilor luĭ în voia mâinĭ care se întindea spre dânsul. Femeilor li era milă vĕzênd disperarea comedianţuluĭ lor preferat. Gândul lor era să 'l mângâie cu drag, să 'l facă să uite pierderea crudă cu dragostea lor.

FOIŢA ZIARULUI „ADEVĔRUL“

TRAIAN DEMETRESCU.

EMOŢIUNEA ESTETICĂ

(Urmare)

Unul din ceĭ maĭ delicaţĭ şi maĭ sensibilĭ psihologĭ modernĭ francezĭ, — Paul Bourget, — citind unele pasage celebre din romanele luĭ Turghenef, îşĭ confesează o impresiune foarte adâncă şi pe care mulţĭ dintre noĭ am simţit-o : „In unele din paginile acelor romane, impresiunea este aşa de profundă, în cât trebue să întrerupă citirea pentru câte-va minute“. Ceĭ carĭ aŭ citit sublima descripţiune a aceleĭ misterioase, sălbatică şi virginală grădină, numită *„Le Paradou“*—cuibul fericit şi singuratic al unuĭ preot tînĕr, bolnav de extazele şi halucinaţiunile mistice ale uneĭ monomaniĭ religioase ; şi readus la realitatea vieţeĭ, la seninătatea minţeĭ şi inimeĭ prin grijea, adoraţiunea şi iubirea uneĭ femeĭ ; — ceĭ carĭ aŭ citit acele paginĭ, — unele din cele maĭ geniale pe care le-a scris Zola, — aŭ simţit de sigur aceia ce Paul Bourget mărturiseşte cu atât adevĕr şi fineţe. In nicĭ o parte n'am citit o contopire, o înţelegere, o armonizare maĭ nesfârşită, maĭ intimă, maĭ vie, între simţurile omeneştĭ şi natură !

E ceva divin şi omenesc ; ceva.... care ar veni de departe, ca o poveste biblică.

Aşĭ voiĭ să citez câte-va pasage din această carte, dar ştiind că Emile Zola este mult rĕspândit la noĭ, sunt sigur că ceĭ maĭ mulţĭ din D-voastră aŭ citit-o ; căcĭ ea este una din operile mareluĭ scriitor, carĭ au fermecat chiar pe ceĭ maĭ înverşunaţĭ din duşmaniĭ luĭ.

Voiŭ cita însă următoarele versurĭ ale luĭ Jean Lahor, [1]) din care se egzală aproape aceleaşĭ armoniĭ de impresiĭ puternice :

In serile de vară florile sunt languroase ca femeile,
Par'că tremură de iubire, ca inimile omeneştĭ ;
Palpitând de extaz şi de dorinţă,
Ele aŭ privirĭ, care ne reamintesc
Ochiĭ marĭ de femeĭ îndoioşaţĭ de lacrimĭ.
Florile viseazā şi se înfioreazā, subt noapte ;
Şi albe, ca un sîn adorabil care străluceşte
In splendoarea sumbră a uneĭ rochiĭ întredeschise,
Rozele, în mijlocul obscurităţeĭ verzĭ —
Pe când o privighietoare, ipnotizată de lună,
Cântă pentru ea în această noapte de vară, —
Rozele palide, resfoindu-şĭ petalele,
Ca nişte nebune, trimit stelelor sărutărĭ !

Guyau mărturiseşte că, în călătoriile sale, orĭ de câte orĭ se afla în faţa unuĭ peisagiŭ vedea în el o stare a sufletuluĭ sĕŭ. Acelaşĭ lucru se vede şi în următorul sonet al luĭ Mihail Eminescu, ce este un cap de operă fără seamăn în literatura românească :

S'a stins viaţa falniceĭ Veneţiĭ,
N'auzĭ cântărĭ, nu vezĭ luminĭ de balurĭ ;
Pe scărĭ de marmură, prin vechĭ portalurĭ
Pĕtrunde luna, înălbind păreţiĭ.

Okeanos se plânge pe canalurĭ,
El numa 'n vecĭ e 'n floarea tinereţiĭ,
Mireseĭ dulcĭ i-ar da suflarea vĭeţiĭ,
Isbeşte 'n zidurĭ vechĭ, sunând din valurĭ.

Ca 'n ţintirim tăcere e 'n cetate.
Preot rĕmas din a vechimeĭ zile
San Marc sinistru miezul nopţiĭ bate.

Cu glas adânc, cu graiul de Sibile,
Rosteşte lin în clipe cadenţate :
«Nu 'n vie morţiĭ — e 'n zadar copile !»

Pare că vezĭ sumbrul oraş pe apă, ca un cimitir pustiŭ, acoperit sub giulgiul tăcereĭ, peste care se resfrânge lumina palidă a luneĭ ; şi în această muţenie înfiorătoare, pare că auzĭ bătăile siniste ale clopotuluĭ !

Totul vorbeşte în univers — zice La Fontaine,—nu există nimic care să n'aibă limbagiul sĕŭ.

Cadrul restrîns al uneĭ conferinţe nu'mĭ îngăduie să vĕ maĭ aduc încă şi alte exemple. Dar judec că cele carĭ vi le-am cetit, ajung ca să vĕ învedereze diferitele emoţiunĭ estetice ce le-aŭ simţit aceĭ artiştĭ în faţa natureĭ.

Voiŭ aduce acum câte-va exemple, din care să se desprindă emoţiunea estetică sugerată unuĭ artist de către viaţă şi om.

Intr'o seară de Maiŭ,—povesteşte strălucitul poet al „Intimităţilor“ şi „Umiliţilor“, François Coppée, [1])—despre care Anatole France a spus aşa de adevĕrat că limba luĭ maternă e poezia,—plimbându-se trist şi cugetător pe trotuarul liniştit al unuĭ foburg solitar, intră în sala unuĭ club socialist, unde era convocată o întrunire publică. Un uvrier se urcă pe tribună şi vorbeşte în sensul acesta : „Uniĭ aŭ totul şi alţiĭ nimic. Vechia sclavie n'a dispărut. Azĭ, ca şi în antichitate, poporul este o turmă condamnată de o soartă dureroasă. Inegalităţile ca şi altă dată : bogatul are căldură, masă bună, plăcerĭ, distracţiĭ ; sĕracul : frig, sĕrăcie urît, trudă, desnădejde. Să sfărîmăm dar aceste legĭ şi moravurĭ odioase ; să spulberăm temelia putredă şi viciată a societăţeĭ actuale ! La arme, cetăţenĭ !“ Auditorul aplaudă şi aclamă pe oratorul revoluţionar.

Poetul iese din sală, maĭ trist şi maĭ cugetător. Mergênd astfel, ajunge în faţa uneĭ bisericĭ, unde se auzea un cor religios, melancolic şi înduioşător. Poetul intră înăuntru. Suit pe o catedră, un preot vorbeşte credincioşilor, aproape ca şi uvrierul socialist : „Timpurile de azĭ sunt rele. Trudele omuluĭ sunt zadarnice, lucrările luĭ imperfecte. Rĕul e pretutindenĭ. Trăim ca nişte proscrişĭ, în mijlocul durerilor şi lacrimilor !“

Poetul pleacă, şi rîdicând ochiĭ către cer se întreabă atuncĭ : *„In toate lumile o fi ca pe pămĕntul nostru ?“*

Vedeţĭ, nu v'am descris nicĭ o aventură extra-ordinară, ci suferinţele unor oamenĭ simţite de un poet. V'am spus maĭ sus şi trebue să amintesc, că într'o emoţiune estetică este şi un fond al conştiinţeĭ. Iată pentru ce marile opere literare şi artistice sunt instructive şi moralizătoare.

Poetul filosof, Sully Prudhomme, cugetând la aceĭ artiştĭ tandriĭ, delicaţĭ, sensibilĭ, neînţeleşĭ de oameniĭ comunĭ ; fără mult simţ practic în viaţă, cugetătorĭ şi de un temperament feminin, cu nervĭ finĭ şi vibrătorĭ, — a scris câte-va versurĭ de o melancolie dulce şi voluptoasă :

Lor le trebue o amică care să'ĭ mulţumească cu uşurinţă,
Flecsibilă la suspinele lor, ca trestia sub vînt ;
Inima eĭ să le fie un azil,
Şi braţele eĭ un leagăn !

Dulce, nesfîrşit de dulce, îngăduitoare cu himerele lor,
Neobosită în grijĭ blânde şi înfremătoare,
Grijĭ mute ca ale uneĭ mume,
Pentru că eĭ sunt ca nişte copiĭ.

Lor le trebue, ca un tovarăş, în orele lor de studiŭ,
O inimă care se palpite în jurul lor ;
Le trebue o singurătate
Unde să sboare o sărutare....

(Va urma)

1) «L'Illusion».

1) «Les paroles sincères.»

Felul acesta de martir le făcea să dorească și mai mult pe Roquevert, îl punea pe un piedestal mai nalt și zulipseaŭ pe moarta așa de adorată care lăsa în urmă'i ast-fel de regrete. Roquevert tresări însă când trecu și Sardol în urma celor-l'alți. Il apucă în brațe, și cu un glas înecat în lacrimi, murmură:

— Lilina! Lilina!

* * *

In teatrul Gymnase, în piesa *Banii altora*, Lucila jucase de o sută de ori, împreună cu dînsul, rolul acesta tot într'o vreme duros și vesel. Lucila încarna acolo grația 'i bolnăvicioasă de Pariziană nervoasă cum și slăbiciunile 'i resignate de bolnavă de piept care nu crede în ziua de mâine. Rolul era făcut pentru dînsa cum e făcută o toaletă, scris pentru pĕrul ei bălan, pentru modul cum îl zicea ca cam melancolic, cam distrată, pentru frumusețea ei palidă de apariţiune, care făcuse ca să fie comparat cu rolul Serafitei a lui Balzac. In piesa aceea aveaŭ amîndoi o scenă de amor cutezătoare și reală, pe care o jucaŭ cu succes, cu simțurile biciuite de proza asta turburătoare. O scenă de seducție aprinsă în fundul unei sere, cu flori unde gongoneaŭ mai întîi vorbele lor de dragoste, pe urmă s'aprindeaŭ, eraŭ mai nebune, mai rugătoare până în momentul unui abandon suprem, când capul obosit al tinerei femei cade pe umĕrul amantului, când vorbele încetează, ne mai fiind destul de dulci, destul de drăgăstoase ca să exprime fericirea triumfătoare a posesiunei, când buzele se lipesc pe buze par'că însetate de un vin care îmbată. Amîndoi artiștii intraŭ în carnea vibrantă a personagielor lor. Țipaŭ, aveaŭ fiori în tot corpul, intonați delicioase pe când cântaŭ cupletele lor pasionate. Aveaŭ gesturi adevĕrate și sărutările lor, cari rĕsunaŭ cu nerușinare la sfîrșit, deșteptaŭ și zdruncinaŭ sala întreagă.

Nu trecu mult și jucară și în oraș aceea ce jucaŭ în teatru.

Nici chiar actorii nu pot glumi multă vreme cu amorul.

Nu se jucase piesa nici de o sută de ori și Roquevert se cunună cu Lucile Valois.

Măritișul isprăvi pe Lilina, palida, pasionata Lilina. Ea adora pe bărbatul sĕŭ din toate puterile și din toată inima ei. Ar fi renunțat bucuros la teatru pentru ca să fie mai mult a lui. Roquevert o mângâie, o resfăță și o iubi sincer câte-va sĕptămâni și pe urmă își vĕzu iar de obiceiurile lui vagaboande fără să se tulbure de lacrămile cari curgeaŭ din ochii întristați ai Lucilei, de tusea care'i sfâșia gâtul ei slăbit. Insă în fața camarazilor, în fața ziariștilor pe care-i cunoștea, artistul afecta ca'și ia datoriile de soț în serios.

In culise, actorii vorbeaŭ de menajul Roquevert cu respect, ca unul care era o escepție.

Lucila însă știa bine purtarea bărbatului sĕŭ, fiind că el uita de multe ori, deschise pe masă, scrisorile de dragoste pe care i le scriaŭ cele-alte femei, mai cu seamă scrisorile cari purtaŭ o coroană oare-care. Și ea îl iubea așa de mult, el se pricepea așa de bine s'o resfețe, să'i potolească necazul cu glasul lui dulce, cu privirile lui languroase, cu minciunile lui, în cât ea îl erta și nu-l părăsea.

Iarna următoare — când începu frigul — Lucila muri după o noapte albă, o noapte grozavă pe care o petrecu în fereastră așteptând pe acela care nu se'ntorcea.

* * *

Roquevert nu se mulțumi numai cu maimuțăriile de jale de la îngropăciune și cu articolele simpatice cari comentaŭ în frase mișcătoare incidentul din biserică. Voi să afișeze mai cu sgomot doliul lui, să păstreze pentru vecie renumele de disperat care'l înconjură cu o aureolă și'i menaja succese asigurate pe lângă toate femeile.

Sculptorul Tognetti îi modelă în ceară manequinul și bustul Lucilei, astfel cum fusese găsită, în zori de zi, prostrată pe un divan, cu ochii cășcați de chinurile din urmă ale boalei, vînătă în albu'i capot de dantele ghemuit și rupt la piept cu picături de sânge închegat pe buze.

Camera fu aranjată ca în ziua când murise Lucila. O lumină nesigură trecea prin perdelile trase. Patul era tot cum îl lăsase ea nestricat. Picături de ceară picate din luminările consumate eraŭ pe sticlele sfeșnicelor. Și Lucila se vedea culcată pe perinile divanului, avênd în poza, în paloarea ei, în înțepeneala corpului, o iluzionantă realitate de moarte. Actorul o arăta tutulor celor care veneaŭ să'i vază.

El deschidea misterios ușa camerilor sale pipăind cu un fel de tremur în degete, ca și cum îl chinuia o durere nebună. Și atunci începeaŭ tînguiri stoice, adresându-se primului venit; o istorie lungă a fericirei lui fugitive, a trecutului delicios și a vieței lui de acum încolo zdrobite.

Inventa detaliuri și reîncepea apoteoza Lucilei.

— Am ținut s'o vĕd mereŭ, zicea el, — să mĕ uit la dînsa pe tot minutul, să'i vorbesc, să visez lângă dînsa, să îngenuchiŭ la picioarele ei. Când adorm și când mĕ deștept îi întind brațele... Trăim împreună ca și altă dată. Nu pot s'o uit... Ah! sĕrmana Lucila, cum o iubeam!

Și după ce închidea ușa, Roquevert își ștergea ochii fără lacrimi, se rezema de ceva ca un bolnav care nu s'a întremat încă bine.....

I. S. Sp.

Lista de subscripțiune pentru ridicarea unui monument național în orașul Ploești, spre amintire vitejilor vînători din Batalionul al II, căzuți în rezboiul din 1877 (78).

(Va urma) Total . 209.00

Ultime Informații

Ni se telegrafiază din Iași că studenții Universitari întruniți aseară aŭ ales delegați pentru serbările de la Lausane pe D-nii Studenți Țurcanovici, Șumuleanu, Alevra și Ignat.

—✠—

Ministerul de finanțe ne-a făcut deosebita cinste a ne trimite *tabloul general pentru comerțul României cu țările streine pe anul 1889*.

Vom cerceta această importantă lucrare statistică într'un numĕr apropiat.

—✠—

Directorul nostru politic a primit următoarea scrisoare împreună cu suma coprinsă într'însa.

Inregistrând această scrisoare simțim o deosebită satisfacțiune, mai cu seamă când vedem pe tinerii noștri, că cu toată greutatea studiilor lor, nu 'și uită un moment patria și pe frații lor, de și departe de ei.

Anver, 8 (20) Martie 1891

D-lui Alex. V. Beldimanu,

Subsemnații studenți români din Anvers deschizênd o listă de subscripție în folosul ligei pentru unitatea culturală a tutulor Românilor.

Avem onoare a vĕ remite suma de lei 245, rugându-vĕ a publica numele generoșilor donatori.

Mulțumindu-vĕ din nainte, primiți, vĕ rugăm, respectoasele noastre salutări.

D. M. Bragadir fiu G. A. Eremia

NUMELE DONATORILOR

D-nu Gustav Mendl, consul general al României	fr.	50 —
» C. Mailbücher, vice-consul al României	»	50 —
» H. Verona, comersant	»	20 —
» Gr. Eremia	»	15 —
» D. M. Bragadiru	»	15 —
» Ar. Aritonovici	»	10 —
» Vas. Capșa	»	10 —
» Ștef. Tzenov	»	10 —
» Ferreira Cantao (Brasilian)	»	10 —
» I. Gheorghiu	»	10 —
» N. Calfoglo	»	10 —
» A. Litzica	»	10 —
» G. Moroianu	»	5 —
» M. Papadopol	»	5 —
D-șoarele surori Herix	»	5 —
D-nu Collette	»	2 —
» M Mirica	»	2 —
» Ad. Feldmann	»	2 —
» Taitsch	»	1 —
» Lipavschi	»	1 —
» Königsberg	»	1 —
» Lechner	»	1 —
		245 —
Se scade taxa mandatului		2 50
Total fr.		242 50

—✠—

Astăzi am primit la redacție o elegantă broşură, intitulată: „*Bucureștii în timpii Revoluțiunei franceze*". Autorul acestui interesant studiŭ istoric este talentatul și cunoscutul nostru confrate, D. G. I. Ionnescu-Gion. — Prețul cărței, un leŭ și se află de vînzare la librăria Socek.

—✠—

Pe Strada Polizu sunt clădite 3 școli și anume, școala de Poduri și Sosele, școală de arte și meserii unde aŭ și elevi interni, și școala publică primară de fete, Nr. 3.

In fața acestor școli pe o întindere de aproape jumĕtate strada, de partea cealaltă, există un loc viran unde se depun zilnic toate gunoaiele și murdăriile cele mai infecte, care pe lângă că fac un aspect scârbos privindu'le, dar la cea mai mică adiere de vênt respândește o putoare nesuferită. Atragem atențiunea D-lui Primar asupra acestei stări de lucruri și'l rugăm a lua grabnice măsuri, căci dacă acum, acest câmp este un focar de infecțiune, dar ce va fi când soarele va arde mai bine.

Și la urma urmei, la școala Polizu e o secție pentru alegerile viitoare și de, ori și cum, câteva voturi ale vecinilor pot să prindă bine prietinilor guvernului.

—✠—

Odobeștenii nu vor să mai ție socoteală de comitetele electorale din Focșani, capitala județului lor, ei cer ca pe lângă mulțimea de candidați la deputăție să fie și dr. Antoniu, așa cel puțin ne scrie un cititor al nostru din partea locului.

—✠—

Din Piatra (Neamțu) ni se scrie că instalarea noului rabin a dat și dă încă loc la o mulțime de desordine. Unul din cititorii noștri ne arată pe noul rabin mai cult, mai isteț de cât semenii sĕi, altul însă zice că ar fi socialist; în tot cazul, Sâmbăta trecută noul rabin dupe predica ținută la Sinagogă, a fost petrecut pe stradele orașului cu huidueli provocate de habotnici cari nu vor sĕ'și lase nimic din vechile lor apucături. Tineretul însă, vede în persoana noului rabin un om înaintat în cultură și deci un pas spre progres.

—✠—

Casa de Schimb B. MARCU din *Strada Smârdan No. 15*, în fața Băncei Naționale, spre poștă, ne comunică următoarele cursuri.

4% Renta amortisabilă	87 1/4
5% Imprumutul comunal (1883)	95 1/2
5% Imprumutul comunal (1890)	96 1/2
5% Scris. funciare urbane	96 1/4
5% Scris. funciare rurale	99 1/2
5% Renta amortisabilă	101 —
5% Scris. urbane de Iași	84 1/4

ULTIME TELEGRAME

OPORTO, 12 Marte. — Tribunalul militar a condamnat pe principalii acuzați în afacerea rĕscoalei ce s'a făcut la 31 Ianuarie la pedepse, care variază între 4 ani de închisoare urmate în de deportațiune în Africa și 18 luni munca silnică. 266 militari și 7 civili aŭ fost condamnați. 240 militari și 15 civili aŭ fost achitați.

SPECTACOLE

TEATRUL BULEVARDULUI

Sala Băilor Eforiei

Trupa de operette germane, sub direcțiunea D-lui E. Berger.

Joi 14 (26) Martie prima reprezentație *Sĕrmanul Ionathan*, operetă în 3 acte de Wittmann și Bauer, muzica de Karl Millöcker.

Hariet . . . D-ra Jenny Schübert
Ionathan. . . D-nu Koswitz

Regisor D-nu Carl Schmidl.
Dirigent: capelmaestru Al. Kofler.
Inceputul la 8 ore seara precis.

Prețurile locurile: Baignoire fr. 30.—Loge rang. I fr. 20.—Stal I fr. 5. Stal II fr. 3. Stal III fr. 2. Galeria 1 fr.

FOIȚA ZIARULUI „ADEVĔRUL"

CHARLES MEROUVEL

MORȚI ȘI VII

95

XII

Foierul Artiștilor

Purta o rochie neagră simplă, o manta veche și peste pĕru-i negru o pălărie rotundă, mare, veche.

Când vĕzu pe Gomes nu se arătă nici surprinsă nici contrariată.

— A! tu ești! zise ea.

— Te aștept.

— Pentru ce?

— Ca să te mai vĕd o clipă.

Ea nu rĕspunse și se îndreptă spre ușe.

El se luă dupe dînsa.

— Te muți din camera pe care o aveai în strada Provence? zise el când fura pe stradă.

— Da.

— O să șezi cu sora ta?

— Negreșit. Nu vreaŭ s'o mai las singură. Unde se va duce ea mĕ voiŭ duce și eŭ. Ș'apoi eŭ numai pe dînsa o am în lumea asta.

— Va să zică nu mai vii cu mine?

— Ba da... cu condiție ca Giovana să fie angajată într'acelaș oraș ca și noi... Altfel... nu.

— Giovana va rĕmâne în Paris. Giovana nu mai 'e o dănțuitoare.... Lumea o laudă mai mult pe dînsa decât talentul eñ

Giovana a apucat un drum urît.

— Ce ai aflat?

— E destul de știut de lume. O să fie vai de tine dacă vei face ca dînsa!

— Visezi! Ș'apoi, ce te privește pe tine? Nu sîntem libere noi? Giovana și eŭ nu atârnăm de nimeni... și nimeni nu 'i legat de noi!

— Te înșeli!... Eŭ te iubesc, Renza!

— Dacă mĕ iubești, trebuia când eram în Viena să mĕ iei de nevastă. Atunci tu nu erai hotărât; azi nu sînt eŭ hotărîtă. Acum, ai vrea tu, fiindcă ești gelos că ne curtează atâta lume... Eŭ nu iubesc pe nimeni altul de cât pe sora mea....

— Va să zică nu ai să cedezi nici odată?

— Tot ce știŭ este că faci tot ce trebue ca să te faci scârbos cu scenele tale. Eŭ sînt camaradă bună și mi-ar place să continuii cu tine. — Insă mĕ hărțuești mereŭ și nu pot să sufer una ca asta... Ș'apoi, pentru ce să ne ocupăm de viitor? Avem încă trei luni de angajament, aici, și trei luni sânt vreme îndelungată.

S'apropiaseră de strada Sf. Augustin care 'i la doi pași de circ.

— Pe mâine, — zise fata întinzêndu'i mâna. Ești nebun că 'ți tulburi capul pentru nimicuri!

— Pe mâine, zise Speniolul; însă eŭ gândesc că te iubesc, că sânt gelos și că te voiŭ omorî dacă vei iubi pe altul.

— Mi s'a s'a spus că ai omorât în Viena pe femeea căria i-am luat eŭ locul; însă eŭ nu mĕ sperii de tine! Viața nu 'i așa de frumoasă ca să ție cineva la ea! Pe mâine!

Toată persoana ei micuță acuză într'o mișcare cochetă cea mai perfectă nepăsare pentru ce se putea întâmpla, și salutând pe Gomes, puse degetul pe nasturele clopoțelului.

Poarta se deschise și se 'nchise în nasul gimnasticului care strânse pumnii, încruntă sprinceana, bombăni ceva și plecă.

XIII

Orgie modernă

Lorenza stăbătu o curte aproape la fel cu curtea casei vecine, întră în vestibulul unui corp de clădire din fund, sui doĕ cuturi și sună la ușa unui apartament ca înfăcișare frumoasă.

O slujnică, brună ca o cârtiță, zburlită, deschise.

— Aici e sora mea? întrebă Renza în italienește.

— Da.

— Singură?

— Nu.... domnul a venit dupe dînsa. Domnul!

O umbră trecu peste trăsurile feței ei. Nu rĕspunse nimic și se duse în salon.

Prin ușile deschise se vedea o masă, încărcată cu flori, pe care eraŭ așezate doĕ sprezece tacâmuri.

Trei-patru servitori închiriați cu seara îngrijaŭ de ale mesei.

In salon, un bărbat, singur încă, înfundat într'un fotoliŭ lângă sobă, se uita în vĕzduh.

Lorenza intra pe o ușe când o femee se ivi în capul celălalt al salonului.

S'apropiară repede una de alta; noa venită sări de gâtul Renzei și îi zise:

— A mers bine?

— Da.

— Nu s'a întâmplat nimic?

— Nimic.

Femeea aceea era Roselli.

Ar fi jurat cineva că Jeana Baudru se scoborâse din mansarda ei și că ea săruta pe acrobata de la Circul-Noŭ.

N'a vĕzut cineva nici odată mai mare asemĕnare.

Era acelaș pĕr castaniŭ foarte înbelșugat, aceiași ochi de un albastru închis, aceleași trăsuri, aceiași distincțiune.

Atât numai că Roselli era mai elegantă de cât micuța cusutoreasă de la Laura.

Purta o rochie de lână *beige* prea ușoară, croită artistic, cu mânecĭ de catifea maron.

Corsagiul, deschis îndrăzneț, era garnisit cu catifea la fel, pe lângă care pielea părea și mai albă.

E de prisos să 'i facem portretul.

Cine cunoștea pe Jeana cunoștea pe Roselli; însă dănțuitoarea era mai voinică, mai fragedă, mai puțin ofilită de oboseală și de lipsurile lucrătoarei.

Și mai îndrăzneață, cu o nuanță de sfruntare pe care i-o dăduse negreșit scena.

Capului acestuia viŭ și mândru îi lipsea seninătatea angelică a obrazului Jeanei Baudru.

Dănțuitoarea se cunoștea numai decât dupe licența gesturilor, dupe cutezanța privirei, dupe cinizmul respunsurilor ei la încercările al căror obiect ar fi putut să fie.

Insă numai un observator ar fi băgat de seamă detaliurile acestea.

Ce se vedea dintr'o singură aruncătură de ochi, era că fata asta era frumoasă, că avea acea frumusețe atrăgătoare care robește pe bărbați. La dînsa tot vorbea de plăcere și de sensualitate, ochii ei mari provocători, dinții ei superbi, nasul ei neastâmpărat, gesturile 'i libere și licențioase ca și vorbele ei.

Invitații sosiră unu câte unu.

Dupe cererea stĕpânului, prietinii aduseseră vreo șase camarade de ale Roselli, dănțuitoare de a doa mână, figurante băgate de seamă, mime italiane din baleturile unde era ea steaua necontestată.

(Va urma)

Bucurescĭ. — Tipografia Thoma Basilescu, Bulevardul Elisabeta, 111.